

Curri “culum”?

- Bé, bon dia. Escolteu, no sé si ho compartiu o no ho compartiu, però jo, tinc el currículum fa no sé quants temps, aquí, i la veritat, no l'he acabat llegint. I m'imagino que molts mestres, que estan més enfeïnats que no pas jo, que ara no ho estic, tampoc l'han acabat llegint. La primera cosa que faria si algun dia tingués responsabilitats polítiques seria decidir que el currículum de l'educació obligatòria, com a molt, han de ser dos fulls i dos fulls que s'entenguin. Què és això de comunicació lingüística?. Què en català i de manera concreta es digui als docents què esperem dels nens i les nenes. No sé com ho veieu.
- Això és una cosa una mica difícil, sobretot a l'hora de concretar. Quines són les eines bàsiques que necessita un noi, una noia, un nen i una nena en la seva formació habitual?. Aquesta és un tema complex i difícil. No sé si ens posaríem d'acord amb què és l'essencial?
- Clar. De fet, no ens posaríem d'acord, o que seria molt difícil de fer-ho, és bastant evident. Els currículums s'encarreguen els especialistes de cadascuna de les matèries i per això surten aquestes coses tan voluminoses que en realitat no llegeix ningú. Em sembla que identificar el que seria essencial, teòricament ho ha de fer cada escola. És a dir, cada escola ha de fer aquest esforç d'intentar veure allò que, en funció del context social en què està situada l'escola, etcètera, etcètera, acaba determinant.
- Lluís, això és d'una utopia total. Si no tenen temps ni de preparar la feina que faran aquesta setmana, o qui posaran de substitut a tercer bé perquè no n'envien ningú i aquell està malalt... Això és un tema molt complex per cada escola. Com vols que se'n surtin?.
- És veritat que l'escola té un neuroticisme exagerat. De fet, hi vas i tothom està capficat i poc tranquil per desenvolupar aquesta feina de decidir que hem de fer de l'educació i la instrucció dels nostres fills.
- Per això és important que hi hagi uns mínims, una línia clara, això sí, com deies al començament tu Pere. Clara, però de què és el mínim assolible? Quines qüestions són bàsiques?. Què és bàsic?. Llegir, escriure, el comptar o l'entorn matemàtic, aquest nou llenguatge matemàtic, la reflexió i el pensament crític i de recerca?. Potser seria això l'essencial?
- És que, en realitat, hi ha una cosa. Potser, al final, el que hi hauria d'haver aquí, en aquests dos fulls, que jo insisteixo en el de dos fulls, i si em feu triar us diré un, serien activitats a fer. Activitats a fer amb una finalitat, que és amb la finalitat que despertessim la curiositat o l'interès d'aquells alumnes. Perquè, en definitiva, si ens dediquem a llegir és perquè tenim curiositat per aprendre

uns temes. Si ens dediquem a escriure és perquè volem ordenar el nostre pensament i volem aprendre d'allò que hem viscut. Si ens dediquem, diré jo, a pensar abans d'actuar vol dir que volem resoldre alguna qüestió. No sé si m'estic explicant. Els meus dos fulls girien més aviat cap al cantó dels hàbits i les activitats, no pas cap al cantó dels grans objectius.

- Buff, però això dels hàbits i les activitats, penso que això sí que és més contextualitzat, quines activitats fer en funció de quin tipus de nens. Però sí que hi hauria d'haver-hi, doncs, el nivell de lectura, comprensió lectora, nivell d'escriptura. Repeteixo. Aquests tipus de qüestions sí que s'haurien de determinar per a tothom, mínim per a tothom, perquè puguem fer activitats perquè tothom els pogués assolir, més o menys amb seguretat i amb apropiació.
- Ara, perquè tothom pensa que l'escola ha de donar una formació, que s'hagi organitzat col·lectivament. És a dir, desvetllar l'interès dels nens, de cada nen, podria portar-nos a que aquests interessos fossin tan diversos que a l'escola li costés molt d'ajudar a cadascun d'aquests nens, a arribar a aquells coneixements que li puguin interessar, i poden ser molt diferents en cadascun dels nens. És bastant ideal, això. Per exemple, ho hem dit alguna vegada entre nosaltres, ensenyem a llegir els nens, aprendre el codi, abans de fer-los evident que la lectura, que llegir els pot aportar moltes coses en benefici d'aquesta seva curiositat que podrien tenir. Els ensenyem el codi, una cosa ben artificial, difícil de captar, sense que hagin vist o s'hagin adonat de la funcionalitat que tindria aquest coneixement, del desxiframent del que hi ha al darrere d'aquells signes, que donen informacions. No ho sé, és tot complex.
- El món de l'educació obligatòria, per mi, hauria de ser un món ben diferent del món de l'educació postobligatòria. Què vol dir això?. Que la finalitat essencial de l'educació obligatòria hauria de ser que despertar en les persones el gust d'aprendre i canalitzar-lo. Perquè si no saben ni que existien els filòsofs grecs per dir alguna cosa, en el moment que es facin alguna pregunta o que aparegui alguna qüestió en la seva vida que els ajudi amb alguna cosa, ja s'ho miraran. Però si no parteixes d'una curiositat, és que no continuaran llegint.
- I en aquest sentit de les curiositats, hi ha dues qüestions que són importants. Una és les persones. Poder dedicar temps, que n'hem parlat entre nosaltres, a la tutorització, al coneixement personal de cada un dels nens i de les nenes, i del grup com a grup. I després, l'altra qüestió, que és molt important, és el coneixement, entre cometes, savi del mestre. De què sap el mestre, quines potencialitats té, quines forces té per poder transmetre això. Això em sembla que aquestes dues línies també són vitals.

- Hi hauria també l'altra, que és la de la socialització. Nosaltres ens hem de conèixer nosaltres mateixos, hem de saber que ens interessa, etc. Ens hem de sentir bé com a persones, i després hem de saber conviure amb la resta. I això ho hem de poder treballar també a les escoles.
- Un últim aspecte important aquí, que l'aprenentatge compartit és molt important quan estem en un moment que està molt més valorat l'aprenentatge competitiu individual. Penso que aquest també és un punt important en els referents d'aprenentatge.
- I tot això que estem dient es fot de pinyes amb tot aquestes proves externes, PISA i derivats, que porten a tothom de bòlit per a uns resultats que acaben essent una cosa absolutament aleatòria. Ja seria hora que ens els poguéssim treure de sobre.
- D'això n'hem de parlar.
- Però un altre dia, perquè avui diria que ja ho tenim. Moltes gràcies.